

DX-tra nr 4

Maj 2017

Informationsbulletin för Aros DX Club, Västerås som utkommer vid behov.
Utgivare: Lennart Weirell, sekreterare ADXC.

Här i DX-tra nr 4 finns ett reportage från DX-Parlamentet i Jönköping. Övrigt i denna bulletin: Värt att Veta och en presentation av Jan Mossander.

DX-Parlamentet 2017

Årets DX-Parlament var förlagt till Södra Vätterbygdens Folkhögskola, Jönköping, Smålands Jerusalem. Trots att SVF ligger "mitt i stan" på de sydvästra höjderna, så ligger det på en vacker plats, med utsikt över centrala Jönköping och Vättern och granne med Stadsparken. Halva tiden av Parlamentet var ett samarrangemang med ARC-SWB-Konventet, som var på plats förra året också.

DX-Parlamentet började med incheckning 15:00 på fredagen, så för egen del inleddes helgen med att styra kosan söderut vid 11-tiden, för att delta i mitt 29:e DX-P. Eftersom jag var på ARC-SWB-konventet förra året, och även bott i Jönköping (-70 – -76), så var det inga problem att hitta till SVF. På plats fanns värden för arrangemanget Göte Lindström, ekonomi- och fastighetschef för SVF, som även är medlem i ARC, samt flera parlamentsdeltagare, ett 20-tal var anmälda, och med kaffe och smörgås "innanför västen" inleddes Parlamentet med en välkomsthälsning av vice ordförande Stig och några förhållningsregler av Göte, som avslöjade vad SVF egentligen betyder: "Ska Vi Fika?".

Därefter drog det egentliga programmet igång med undertecknad som presenterade Lokalradion (1977 - 1987), en presentation som fått mogna eftersom den var klar redan till förra Parlamentet i Stockholm, men fick stå på reservlistan. Därefter var den tänkt att framföras på DX-Vännernas Kryssning förra hösten, men då fick den stå tillbaka p.g.a. tidsbrist. Presentationen passade mycket väl in i tiden, eftersom Lokalradion firar 40 år i år, vilket senare under helgen skulle uppmärksammas med de sändningar Arctic Radio Jönköping gjorde för att fira P4 Radio Jönköping.

Innan det var dags för kvällens té-supé stod Moritz på tur att presentera KIWI SDR, remote-mottagarna som förbundet installerat i Alingsås och på Öland och som medlemmarna kan använda och nu skall ytterligare två enheter placeras ut (var är ännu inte bestämt).

Delegationen från Finland dök upp och stärkta av té-supén tog vi oss an kvällspasset som Sigvard fick inleda med att visa hur man kan använda SDR-mottagare för att skilja ut stationer som ligger på samma officiella frekvens, men ofta ligger några Hz offset upp eller ner.

Hearingen med SDXF:s styrelse, där den fick stå till svars för vad man gjort och inte gjort under det gångna året, d.v.s. en genomgång av Årsmöteshandlingarna däribland Verksamhetsberättelsen för 2016. Det blev en del saker som togs upp och vissa oklarheter rätades ut och rättades till.

Vid 9-tiden på kvällen var det tänkt att Arctic Radio Jönköping skulle starta upp testsändningen på 1593 kHz, men man blev lite försenade. ARC, som ansvarade för att under helgen reaktivera mellanvägen från Jönköping, hade en sambands-terrängbil, typ SBTGB9333, dvs modell äldre, som studio. Sändaren på 250 W matade en dipol-antenn som var uppsatt med hjälp av Lennart

Deimerts antennkanon. Det var ägaren till bilen Kent Karlsson, Julita, som tog det första passet med sändningarna och som väntat var det inga problem att höra ARJ med gamla Radio Nord Revival program. En rapport togs med min Sangean ATS-909X (man hade ju utlovat snabb-service för QSL på plats, vilket också infriades).

Ett gemytligt kvällsfika i källaren med mycket radiosnack fick avsluta fredagskvällen.

Lördagens program mjukstartade med DX-Vännernas Årsmöte som uppvärmning inför SDXF:s Årsmöte. Som vanligt blev det en lugn tillställning under Stig Granfelts ledning. Den stora aktiviteten under det gångna verksamhets-året var ju ”Den andra Turen”, kryssningen på Ålands hav i oktober, som var mycket uppskattad av deltagarna. Styrelsen blev omvald och det avslöjades att en ny kryssning kan bli av början av 2018.

Den andra punkten på lördagens program var SDXF:s Årsmöte. Till mötesordförande valdes Henri Ekman från Finland och 6 klubbar och 17 medlemmar var röstberättigade samt 3 gäster. Flera frågeställningar hade avhandlats på Hearingen kvällen innan, så det var inte så mycket som behövdes diskuteras. Några smärre justeringar av Verksamhetsberättelsen gjordes och sedan, enligt revisorernas rekommendation, beviljades styrelsen ansvarsfrihet efter att balansräkningen och resultaträkningen fastställdes.

Den enda motionen, om Årets QSL-station, godkändes och så även styrelsens propositioner, utom två, f) och g), som godkändes med några förtydliganden och tillägg.

Valberedningen förslag till de poster i Styrelsen som skulle väljas klubbades, vilket innebär att den är oförändrad, med ett tillägg: ytterligare en suppleant, Magnus Jespersen.

Nästa års DX-Parlament var uppe till debatt och den allmänna opinionen var att försöka förlägga det i Jönköping även då.

Efter lunchen fanns det en halvtimmes reservtid för Årsmötet, som inte behövde utnyttjas, så det blev lite ”egen tid” som det kallas, innan det var dags för Gösta Åkerlund att berätta om IBRA, International Broadcasting Association, och hans

egna erfarenheter av att jobba för den svenska kristna radiostationen med bl.a. monitoring. Även hans far var mycket aktiv under IBRAs tidiga år. Gösta jobbade också i Ecuador på HCJB några år.

Medan Gösta höll sin presentation började deltagarna i ARC-SWB-konventet att checka in lagom till eftermiddagskaffet. Efter kaffet höll ordförande Christer Brunström välkomsttal till konventsdeltagarna, ca 25 till antalet, och sedan drog det gemensamma programmet igång med Staffan Börjesson, Fjärås, som berättade om sina mångåriga experiment med olika typer av antenner för 160 m bandet, bl.a. Beverage-antenn-er. Det är ju ett amatörband, men mycket av hans erfarenheter är tillämpliga även för andra band.

Henrik Klemetz, som i våra dx-kretsar brukar kallas ”DX-arnas LA-ambassadör” kåserade om sin stora passion sedan många år, Latinamerika. Hans tema var ”Röster i latinamerikansk radio”, och hans ”visade” med inspelade ljudfiler hur olika röster kan påverka lyssnarna.

Middagen var planerad att ta 2 timmar och det serverades västkustrulle med räkor som förrätt följt av en vår- och sommarbuffé bestående av citron- och timjanmarinerad kycklingfilé, pesto-bakad laxsida, skink- eller färsspett med äppel-tzatziki, potatisgratäng, tomatcouscous blandat med oliver och vitlöksmarinerad fetaost, melon- och basilikasallad, morots- och bönsallad med apelsindressing och hembakat bröd. Som dessert serverades yoghurtpannacotta med säsongens bär och frukter och kaffe eller té. Till maten serverades diverse drycker.

Utdelning av årets förtjänstutmärkelser brukar vara en del av festmiddagen och årets guld-plakett tilldelades Lennart Weirell och Anders Brissman, Lars Bergström, Bo Olofsson samt Börje Sahlén fick silver. Årets stipendium till Johan Berglunds minne tilldelades Claes Olsson.

Den som ville kunde sedan delta i ARC-SWB:s årliga tävling, som i år leddes av förra årets segrare Dan Andersson. Det var 12 mycket svåra frågor och årets segrare blev Rolf Larsson med 6 rätt (undertecknad blev delad 2:a med 4 rätt). Nu blir det Rolf som får sätta ihop nästa års frågetävling. Delsbogänget släpper tydligen inte gärna in någon annan tävlingsansvarig.

Risto Vähäkaino från Suomen DX-Liitto informerade om EDXC 2017, som i år hålls i Tammerfors i augusti med anledning av att Finland firar 100 år och EDXC blir 50 år. Han informerade lite om EDXCs historia och om hur Finland varit aktiva inom EDXC genom åren. Han hoppades naturligtvis att åhörarna skulle åka över och delta i festligheterna.

Ex-skåningen Hans Östnell (även ex-ADXC-are) presenterade UL-DX (Ultralight DX-ing) dvs hur man kan dx-a med små mottagare. De skall rymmas i en bröstficka och får inte vara utrustade med SSB, men man kan "boosta" dem med olika externa ferrit-antennor eller induktivt kopplade loopar med fantastiska resultat. Hans kom ner ändra från Vardø, den östligast belägna staden i Norge vid Norra Ishavet, där han jobbar för norsk kystradio. Om någon är intresserad av Ultralight DX-ing så kan ni kolla i Arkivet på ARC:s hemsida (arcticradioclub.blogspot.se). Där finns en artikel av Hans under "Other articles", Ultralight DX-ing. något för dig?

Samtidigt drog Arctic Radio Jönköping igång sina officiella sändningar. Programansvarige Ronny Forslund skötte nu ruljansen och varvade intervjuer med 60-tals musik från Radio Norden.

Christer fick ta hand om den sista officiella programpunkten för kvällen, DX-Vännernas

årliga auktion. Den var en mindre auktion än vanligt och inbringade detta år ca 1300 kr.

De som inte var intresserade av auktionen började med "after work", kvällsvickning i pub-miljö för parlaments- och konventsdeltagarna och det var välbesökt och varade in på småtimmarna.

Söndagsmorgonen innehöll två årsmöten, SWB:s och ARC:s. De båda årsmötena avklarades snabbt utan några sensationer, omval på alla poster. Utgivningarna av Shortwave Bulletin och MV-Eko planeras fortsätta som tidigare. Ambitionen är att nästa konvent förläggas på samma plats.

SWB-redaktören Thomas Nilsson presenterade sedan den finska data-basen HCDX On-Line och ställde frågan om det finns intresse för en svensk version av detta loggprogram?

Ett besök i studion hos Arctic Radio Jönköping blev den sista programpunkten. Då var även en representant från P4 Radio Jönköping på plats. Söndagens sändning var mellan 10:00 och 13:00.

Avslutningskaffe med baguette avrundade sedan det hela och de församlade samlade ihop sina medhavda prylar för att åka hem och tog farväl av varandra. Ännu ett trevligt DX-Parlament – ARC-SWB-konvent att lägga till handlingarna. Vi ses väl på nästa?

Text: Lennart Weirell

VÄRT ATT VETA

Dan Olsson
Högalidsvägen 77 C
244 36 Kävlinge
dodx@hotmail.se

Sommarnummer ska detta vara men med de sista veckornas väder känns det mer vinter än vår. Jag hoppas att det snart ändras så att det blir någon FM-lyssning i sommar.

Själv har jag de senaste månaderna fått dra ner på tiden att lyssna eftersom jag blivit småbarnsförälder till mina barnbarn. De bor här tre dagar i veckan vilket gör att man inte orkar lyssna på kvällarna.

ALBANIEN

R Tirana har slutat att sända på 1395 och 1458.

W Bueschel och M Ritola i BDXC

AUSTRALIEN

R 4KZ i Innisfail, Queensland kommer att börja sända på kortvåg. De ska sända med 1.5 kW.

Sändningstid kommer att vara 06:00-23:00 sju dagar i veckan.

B Richard i BDXC

BAHAMAS

ZNS-1 R Bahamas på 1540 har svarat via Vaughn P Miller. *BDXC*

CUBA

R Habana Cuba med engelska enligt detta schema: 01:00-05:00 på 6000 och 6145, 05:00-06:00 på 5040, 6000, 6060, 6100 och 6145, 06:00-07:00 på 6000, 6060, 6100 och 6145, 19:00-20:15 på 15140 och 23:00-00:00 på 5040 och 11800. *W Bueschel i BDXC*

EGYPTEN

R Cairo/ERTU har följande e-postadresser: freqmeg@yahoo.com, englisheuropeservice@gmail.com och englishserviceasia@yahoo.com.

M Ritola och A Kuzentzo i WRTH:s Facebookgrupp

R Cairo sänder engelska 16:00-18:00 på 11800, 19:00-20:30 på 15290 och 21:15-22:45 på 9800.

HFCC i BDXC

FINLAND

3ABU i Tammerfors är aktiv på 3960. De reläer Pisaplan på 729. *J M Nurmala i BDXC*

GREKLAND

ERT är åter aktiv på 1512 ifrån Chania.

B Ericson i MVE

ISRAEL

V of Hope har börjat sända på 1287 med 50 kW. Sändarplats är She'ar Yashuv. Adress till stationen är mail@voiceofhope.com. De sänder 24 h om dygnet. *M Ritola i MVE*

KUWAIT

R Kuwait med engelska 18:00-21:00 på 15540. Adressen till stationen är: Ministry of Information, P.O. Box 967, 13010 Safd.

Dean och D Kenny i BDXC

LITAUEN

R Baltic Waves på 1386 har flyttat ifrån Sitkunai till Viesintos. De sänder med 75 kW. Sändaren stod inne på 873 kHz i AFN/Frankfurt.

R Pleikys och C Milling BDXC

MADAGASCAR

Madagascar World Voice har engelska enligt följande schema: 02:00-03:00 på 9600, 03:00-

04:00 på 15115, 04:00-05:00 på 11825, 18:00-19:00 på 17640 samt 20:00-21:00 på 17630.

KNLS via Bulgarian DX Blog i BDXC

MYANMAR

Thazin FM har en ny websida: thanzinfm.com.mm.

D Kernick i WRTH:s Facebookgrupp

V/s på stationen är Nay Linn Thun, head of Department C. *L Skoglund i SWB*

NEDERLÄNDERNA

Hotradio Hits sänder på 828 ifrån Haissen med 100 W.

Columbia AM sänder på 1485 från Aalst i Gelderland. *BDXC*

OMAN

R Oman sänder engelska 14:00-15:00 på 15140.

A Dean i BDXC

RUMÄNIEN

R Romania sänder engelska enligt detta schema: 00:00-01:00 på 7375 och 9730, 03:00-04:00 på 7375, 9730 och 11825, 05:30-06:00 på 9620 och 17760 och 21500, 11:00-12:00 på 17760 och 21500, 17:00-18:00 på 11810 och 13660, 20:30-21:00 på 9610 och 11850 samt 22:00-23:00 på 7325, 7430, 9760 och 9790. *M Reynolds i BDXC*

SYDAFRIKA

Channel Africa sänder engelska så här: 03:00-05:00 på 3345. 05:00-06:00 på 7230. 06:00-07:00 på 7230 och 15255, 07:00-08:00 på 7230, 08:00-12:00 på 9625 och 15:00-16:00 på 9625 och 17:00-18:00 på 15235. Programmen sänds måndag-fredag.

South African Radio Relau League sänder söndagar 08:00-09:00 på 7205 och 17660 samt måndagar 16:30-17:30 på 3230. *BDXC*

TURKIET

V of Turkey har engelska enligt detta schema: 03:00-04:00 på 6165, och 9515, 12:30-13:30 på 15450, 16:30-17:30 på 15520, 18:30-19:30 på 9785, 20:30-21:30 på 9620 samt 22:00-23:00 på 9630. *HFCC i BDXC*

KÄLLOR TILL DENNA SPALT ÄR:

BDXC = British DX-Club, *DO* = Dan Olsson, *MVE* = Mellanvågs-Eko, *SWB* = Shortwave Bullentin och *SWN* = Shortwave News.

Jan Mosander: "DX-ingen bidrog till att forma min framtid!"

Den 4 april gästades MRS klubbmöte av journalisten Jan Mosander. Han är en rutinerad journalist som hade mycket att berätta. Han föddes 1944 i Stockholm men är uppväxt i Helsingfors. Med en svensk mamma från Ängelholm och en finländsk pappa. I hemmet talade man svenska och han känns igen på sin finlandssvenska dialekt. Jan gillade inte skolan något vidare. Gick om ett år men tog till slut studenten. "Jag var en av skolans sämsta elever".

DX-ingen blev en flykt från den trista skolan där lärarna försökte banka in kunskapen i skallen. Jan strosade en gång omkring på en bokhandel i Helsingfors och fick syn på DUX DX-bok. Som han önskade som present på sin 13-årsdag. Det är en tunn sak i stort format och med världskarta på omslaget. Jag köpte själv en sådan. Har dock bara omslaget kvar. Men boken lärde ut grunderna i DX-ing och innehöll färdigadresserade lyssnarrapporter i form av kort som man kunde fylla i och skicka iväg.

I etern öppnade sig en helt ny värld. Lyssnandet skedde på en radiogrammofon av det svenska märket Luxor. Men det var gott om störningar i trevåningshuset inne i Helsingfors. Som hade gamla elledningar som sprakade. Jan lyckades få ut en antenncåbel och fick upp en L-antenn. När familjen senare flyttade ett par mil utanför stan till Porkkalaområdet blev det mera störningsfritt. Porkkalaområdet som under ett decennium efter kriget var en sovjetisk militär- och flottbas, ingick i fredsuppgörelsen. Ända fram till att järnvägen 60 meter bort elektrifierades som den första i Finland! Då var störningarna tillbaka. Men Jan fick ändå ihop QSL från 60 - 70 länder.

Jan försökte sig också på att bygga lite elektronik. Bl. a. en kristallmottagare. Som lödkolv använde han en skruvmejsel som hettades upp över ett stearinljus. Och använde lödtenn med låg smältpunkt. Det funkade! Fast lite kallödningar blev det. Drömmen var att få råd att köpa en riktig trafikmottagare, en R1155. Som användes i brittiska bombplan under andra världskriget och som såldes som överskott. Men båda Jans och Finlands ekonomi var dåliga på grund av kriget. Landet devalverade flera gånger och mottagaren var hela tiden utom räckhåll.

Jan gick med i Finlands DX-Club där han träffade likasinnade. Och fick sedan ta hand om klubbtidningen Attention. Som i smyg trycktes på en

bank där en medlem arbetade. En DX-kompis var Marcus Ölander, som sedan jobbade på Sveriges Radio. Men omkom tragiskt i en tågolycka under reportageresa för Dagens Eko i England 1997. Men hans pappa var chef på Finlands Rundradio (public service) som sedan blev YLE (efter Yleisradio som betyder "allmän radio") som hade en kortvågssändare i Björneborg som i huvudsak var avsedd för sändningar till finska sjömän ute på haven. Då fick DX-arna, däribland Jan, uppdraget att göra program på engelska. Det blev Finlands radios första utlandssändningar på engelska efter kriget (under kriget sände man på engelska). Man fick bl.a. texter på engelska från olika institutioner som ville marknadsföra Finland. En av DX-arna hade varit i England ett år och kunde hjälpa till med uttalet då killarnas engelska inte var direkt lysande. Man fick ihop pengar för uppdraget och kunde köpa en egen dupliceringsmaskin och slapp smygtrycka på banken. Jan sa att man kunde hålla på eftersom sannolikt ingen av cheferna på YLE lyssnade på kortvågssändningarna!

Enligt Jan var det väldigt stort när Radio Nord börja sända 1961. Med populärmusik. Hördes ju även i Finland. Enligt Jan var den finska radion ännu tråkigare än den svenska. Det var mest andakter, prat och seriös musik. Svensk radio hade ju i alla fall grammofontimmen! Men i samband med radiosändningarna på YLE föddes journalistintresset på allvar. Kom in på journalistutbildningen i Helsingfors. Och det blev samtidigt praktik på tidning. Fick sedan jobb på kvällstidningen Nya Pressen. Där han betraktades som påläggskalv. Fick i uppdrag att åka över till Stockholm och vara på Expressen i tre veckor för att se hur man jobbade där. Men där blev han kvar! Och sedan har karriären gått vidare via tidningar, TV och radio. Och det hela började alltså med DX-ing!

nedtecknat av Göran Lindemark för QRG-B 803